

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

A forrongó Balkán.

— július 13.

Az európai béke állandó veszedelme: a Balkán, új rémekkel kísért, a melyeknek sötét árnyéka messzire nyúlik s első sorban, fájdalom, mi reánk és a mi hazánkra borítja komor leplét a jövő eseményeinek.

A mi diplomáciánk az orosz szövetkezve, bizonyos reformokban állapodott meg, amelyeket Macedóniában a Törökországnak megvalósítania, az ott lakó keresztény népek érdekében. Ettől a reformakeziótól, amelyhez az európai konzert egyetértően hozzájárult, remélte (s reméli, úgy látszik, mind e mai napig) a diplomácia az elégedetlenség csökkenését, a macedón komiték uralmanak végét és a forradalmi szellem kialakítását.

A nagyszabású terv, amely ilyenképpen céljával tüzte ki a Balkán lecsönnesítését és megbékítését, egy nagy és nevezetes alkalommal: a mi királyunknak az orosz czárral való műzstégi találkozásán készült el, a két birodalom nagyhatalmu uralkodóinak ünnepies hozzájárulása-

val és elkötelezésével a megállapított reformakezió mellett. A diplomácia bölcs gondja azután arra irányult, hogy a fényes portát rábirja a reform elfogadására, majd pedig nemzetközi bizottságot szervezett, amelynek hivatása ellenőrizni a törököt, hogy a mit kénytelenségből megfogad, azt a valóságban végre is hajtsa, a reformoknak célja, sulya és érdeme szerint.

De a diplomácia bölcsesége tervez és az élet végez. Az élettermészetes fejlődését az erők sulya és mértéke szabja meg s a folyam áramló sodrát feltartóztatni nehéz, sőt lehetetlen feladat. Az áramlatot lehet irányítani bölcsen s lehet oktanul. Az oktan irányítás azerők megmáshatlan törvényeinek ellenére visszafelé akarja vezetni a folyót — ami nyilvánvaló oktan vállalkozás.

A műzstégi reformakezió eredményét bizonyos kíváncsi érdeklődéssel, de teljes bizalmatlansággal várták a macedóniai forradalmi bizottságok s egy időre felfüggesztették működésüket. A forradalom iegyverszűnetet adott a diplomáciának. A bolgár menekültek vissza-

tértek Macedóniába s 3—4 hónap csöndes várakozásban telt el.

Egy idő elég volt arra, hogy Macedóniában fölismerjék a reformok értékét s most hire jön, hogy a bolgár bandák újra megkezdték működésüket s első föllépésük a forradalomnak, sőt az anarkianak ijesztő jeleit mutatja.

Tegnap és tegnapelőtt három rendbeli merényletet jelentenek Macedónia különböző vidékéről. A fölkelők a vasutat robbantják, ami annyit jelent, hogy fölrebbentik mozgalmukra az egész világ figyelmét, mert vasuti vonalak, hidak és robogó vonatok ellen elkövetett merényletekben érdekelt az egész civilizált világ. Az egyik merénylet (Dedeagacs mellett) a futó vonatot érte, minek következtében sok utas meghalt és megsebesült. A másik merényletben (Kumanovo mellett) szerencsére megtálaták az aknát, mielőtt a vonat ráment volna. A 3-ik merényletet pedig tegnap követték el, egy vasuti hid fölrobbantásával s itt ismét számos emberélet pusztulását jelenti a táviró.

Ennek tehát a fele sem tréfa s a jó Isten a megmondhatója, hogy

Laczi bácsi nyugalomba vonul.

Irta: Sas Ede.

Minden praktikus író tart magának egy urat, akivel a történeteit el szokta beszéltetni. Ez az ur, aki polgári foglalkozásra nézve ügyvéd, orvos, tábornok vagy gróf, rendszeren könnyedén leüti a szivarja hamvát s azután fog az elbeszéléshöz. Tudja Isten: miért van ez így? Az írók nyilván valószínűbbé akarják tenni a történeteiket. Ha ők maguk beszélik el, a közönség rámondja: Eh! az írók hazudnak! De ha mással beszéltetik el, akkor inkább elhiszik. Mert ki kételkednék például egy gróf, vagy egy tábornok szavahihetőségében? Pláne, ha az még a szivarja hamvát is leüti. Ezt megfontolva, mai naptól fogva én is szerződöttem a nagybátyámat, aki a vármegyei életből fog nekem érdekes történeteket mesélni. Nagybátyám azonban annyiban eltér az irodalmi divattól, hogy nem szivarozik, következőképpen a szivarja hamvának se hire, se hamva. A tiszteletreméltó öreg szenvedélyes pipás, birom az ígérését, hogy az elbeszélések kezdetén erősen le fogja nyomkodni a dohányt a pipába. Amivel remélhetőleg,

egészen új iskolát fog csinálni s üdítően hat a közönségre is, mely már torkig van a sok szivarhamuval.

I.

— Ez a történet abból az időből való, amikor more patrio, kedélyesen kormányozták a vármegyét, — kezdte nagybátyám, lenyomkodva pipájában... stb. (Lásd a bevezetésben.) Az alispán és a főjegyző bezárkózva tanácskoztak. Az előszobában ott várakoztak az ügyes-bajos felek, a folyosón ott ácsorgott vagy három oláh küldöttség. — de az alispán ur színe elé leiket se eresztett a hajdu. Fontos ügyben tanácskoztak: hogy rendezzék a legközelebbi vadászatot?

Egyszer azonban megjelent az előszobában Horpácsi Laczi, az árvapénztáros Laczi bácsi, mint ahogy az egész vármegye nevezte. Hatalmas, vállas alak. Igazán tekintélyes oszlopa a rendszernek. Öklelő bajusza. Öklelőbb a szemepillantása. A hajdu homlokán kiüt a veríték, amikor eladogja előtte a szigorú parancsot, hogy lélek az ajtón se be, se ki.

Ne czinczogj nyavalyás. Mond meg az

alispán urnak, hogy négyszemközt akarok vele beszélni, de azonnal.

A vadászat tárgyalását hát felfüggesztik. Az alispán ugyan mérges, de hát Laczi bácsinak csak nem lehet ellentmondani. Pár pillanat múlva négyszem közt fogadja az árvapénztárost.

— Nos, mi a baj, öregem? Tán bizony nyakadon a török.

— Nyakamon bizony, — ereszkedik le Laczi bácsi egy fájdalmasan recsegő székre. — Nyakamon a rovancsolás. Aztán nem palástolhatom a dolgot tovább. Nem keritek nagy feneket a dolgoknak. Kimondom őszintén: hiányzik a pénztárból ötvenezer forint.

Az alispán felugrik, mintha vulkán tört volna ki alatta:

— Mi az ördög! Nem, az lehetetlen!

— Ha én mondom! — felel Laczi bácsi, kissé méltatlankodva, hogy a szavában kételkednek. — Az bizony, fucces. Tudod, sok pénzre volt szükségem. Egy vagyona került a szőlőm újraültetése. Temérdek pénz kellett a fiam önkéntességére is. Egy szóval...

— De hiszen én akkor kénytelen vagyok téged felfüggeszteni.

— Nonono, öregem. Csak lassan a test-

Csipkefüggönyök tisztítását

elfogástalanul teljesíti

HRABÉCZY ANTAL

ruhafestő és vegytisztító intézete
DEBRECZEN, Széchenyi-
utca 42.

az ilyen fenyegető erővel kitört macedóniai forradalom micsoda következményekkel fog járni az érdekelt nagyhatalmakra, első sorban mi reánk nézve.

Törökország feladata volna most sürgősen gondoskodni a vasúti vonal biztonságáról, amit elsőrendű nemzetközi érdek parancsol. De képes lesz-e erre Törökország? — Skutáriából hire jön, hogy ott zavarognak a török csapatok, a tisztikarral egyetemben, mert nem kapják a zsoldjukat.

Ezek tehát olyan anarchikus viszonyok, a melyek, úgy lehet, a legrövidebb idő alatt elkerülhetetlen szükségképpen tehetik az idegen erő és hatalom beavatkozását.

Törökországban feltartóztatlanul megy előre a bomlás folyamata. Ki van hivatva arra, hogy ennek a világhistóriai proceszusnak utjába álljon? — És ki van hivatva arra, hogy a Balkánon új életnek és új rendnek vezető tényezője legyen?

A kánonjogi hiba.

— július 13.

A strassburgi temető álmatag csendjét a minapiban megzavarta valami. A ciprusok árnyába új lakó költözött s mikor a fekete, kemény rögök dübörögve hullottak a koporsó kongó fedelére: a sir szélén álló karsu akácok úgy bólogtak... Omlatag fakeresztek, sápadtan fehér márvány siremlékek között elzúgott a protestáns ének mélabus, komor dallama s a szentförgők álmai felett ott borongott a halál utáni egyenlőség mindent kielégítő érzete.

A temető a halottaké. Csak hogy a

strassburgi katolikus temető protestáns halottját valami kánonjogi hiba mellé temették. S az ottani püspök átok alá vette a katolikus temetőt, hatalmi dőlőből vagy csak úgy szokásból, vagy talán mind a kettőből. Henrik német császár nem kánonjogi hiba következtében ment Canossába, bizonyos és mégis elment, tekintettel mennybéli üdvére és a — pápára.

Németország trónján azonban ma — szerencsétlenségére a strassburgi püspöknek, — nem Henrik, hanem II. Vilmos ül, a rex-imperátor, aki alaposan ki tudja oktatni öméltségét még a pályaudvar forgatagában is arról, hogy meddig hiba a kánonjogi hiba. Canossáig már semmi esetre sem. S ha a strassburgi temető sötét ciprusai árnyában akarja annak palántáit elültetni a püspök ur: a birodalom atyja észreveszi, meglátja azt s mikor tövestől kitépi a dudvát: mellére csap vaskezelével a kánonjogi hibákat kutató epigonoknak s a halottak alhatnak nyugodtan tovább...

Mi pedig, akik hallottuk a dörgő szót a strassburgi pályaudvaron, szomorkodjunk tovább. De láthatjuk, hogy az állam egységét, nyugalomát mint lehet megvédeni a kánonjogi hibák következményeitől. Egy kell hozzá: erős nemzeti öntudat s talán — egy kis felvilágosodottság. Ha a strassburgi püspökök s a zágrábi Strossmayerek kánonjogi hibát keresnek és találnak: egy ország nyugalma és jóléte adja meg az árát. A halottak jó médiumok. Meghallgatnak minden ostobaságot és nem felelnek. De a kánonjogi hibák ideje lejárt az élők előtt és ott, ahol a római áramlat még mindig érvényt tud neki szerezni, ott garázdálkodnak a Kolonizok és szemtelenkednek a Strossmayerek. És hogy siralmas eredményre reánk: forgassátok a történelem lapjait!

A mértékhiitelesítés bajai

— Hibás mérlegek. — Hitelesítési kel-
lékhianyok. —

— július 13.

A közforgalomban használt mérlegek ellenőrzése tárgyában a belügyminiszter 5599—1904. szám alatt körrendeletet adott ki, amely a kereskedelmi miniszter azon közlése folytán, hogy a legutóbbi időben számos panasz merült fel, hogy a közforgalomban az 1874 VIII. törvények szigorú intézkedései dacára részint hitelesítési kényszer alá eső, de azért hitelesítetlen, avagy hamis hitelesítő bélyeggel ellátott tárgyak vannak használatban, hogy továbbá különösen a malmokban hitelesítetlen vagy nem mértékrendszer szerinti méretek használtak és hogy sok helyen a mértékek elnagyolt állapotban vannak, — e vizsátságok megszüntetése céljából felhívja valamennyi törvényhatóságot, hogy a mértékek ellenőrzésére hivatott rendőri hatóságokat a mértékügyi törvények és szabályok pontos megtartásának szigorú ellenőrzésére és különösen a belügyminiszter által a mértékek ellenőrzése tárgyában 1875. december 2-án, 58,438. szám alatt kiadott rendelet intézkedéseinek szigorú végrehajtására utasítsa.

A hitelesítési kellékeknek meg nem felelő hordók, palaczkok stb. után fizetendő vizsgálati díjak tárgyában pedig a kereskedelmi miniszter adott ki folyó évi 18,133/VII. szám alatt rendeletet, amely azt mondja, hogy a mértékhiitelesítő hivatalok részéről panasz merült fel az iránt, hogy a közönység egy része és nevezetesen az ócska és javított hordók adásvételével foglalkozó felek gyakran oly hordókat küldenek a mértékhiitelesítő-hivatalokba hitelesítés végett, amelyek a hitelesítési eljárás alatt hibásnak bizonyulnak, minélfogva azokat visszautasítani kénytelenek.

Tekintettel arra, hogy az ily eljárás a mértékhiitelesítő hivataloknál sok idővesztést és felesleges költséget okoz, a miniszter elrendelte, hogy mindazon esetekben, amikor a díjtételek hitelesítési kötelezettség alá eső más mértékek és tartályok után szedhetők, a hordók után is szedhessenek vizsgálati díjat s hogy az összeszűzött szőlő és mustkeverék mérésére szolgáló 50 literes

tel. Csak semmi elhamarkodás. Éppen azért jöttem, hátha szépen elintézhethetjük, rendezhető a dolgot? Ha lármát ütök, ha botrányt csinál: akkor még te is belekerülsz a csávába, amiért elmulasztottad a köteles ellenőrzést.

Az alispán meghökkenve nézett a beszélőre. Ez bizony igaz.

— Azonkívül még a vagyondod is eluszik, mert a vármegye kárát meg kell térítened.

— Hohó! Hát a te szőlőd, meg a házad?

— Arra rá nem tehetitek a kezetekeket. Mert az mind a feleségem nevében áll.

Az alispán úgy járkált föl és alá a szobában, mint a ketrecbe zárt vadállat.

— A keserves argyélusát! Hát mi a ménkűt csináljak?

Laczi bácsi látta, hogy ő a helyzet ura. Hát fölényes jóakarattal mondta:

— Látod, öregem, ezért mondom, hogy hozzuk rendbe szépen a dolgot. Tanácskoztam a feleségemmel s elhatároztuk, hogy kiszorítjuk azt a pénzt, akárhogy agyontereljük a birtokunkat. Akkor a vármegye se szenved kárt és te se keveredsz bajba.

Az alispán szemében fölcillant a reménység. No, ez mégis szép Laczi bácsitól!

— Előtte a közérdek lebeg: hogy a vármegye kára megtérüljön. De meg, őszintén bevallva, a magam érdeke is ezt parancsolja. Ha botrány lesz a dologból: én mehetek Kukutyinba zabot hagyezni. Így meg a nyugdíjam is megmarad.

— Hogy-hogy?

— Ugy, hogy én legközelebb a nyugdíjazásomat kérem. A vármegye megszávalva. Te majd indítványozod, édes barátom, hogy mint régi szolga, megkapjam nyugdíj gyanánt a teljes fizetésemet. No, hát ál az alku?

Az alispán az arczát fintorgatta, — de hát mit csinálhatott szegény. Csak arra kérte Laczi bácsit, hogy a hiányt pótolja ki az utolsó krajezárig. Laczi bácsi szavát adta erre, — egy kaszinótag szava pedig szentírás.

— Apropos, — mondta, amikor öreg barátjától elbucszott, — hát-hát hogy is pattant ki ez a dolog?

Az árvapénztáros szeme szikrát vetett a dühtől.

— Az irnokom, — kiáltott föl, fenyegetően rázva az öklét, — megszimatoztam valamit, boszút akart állani és följelenttem a főispánnal a gazember!

— Ugyan! Hát aztán miért akart boszút állani!

— Mert elcsaptam a ficzkót. Mindig megdézsmálta a dohányomat. Csak nem tűrök tolvajt a hivatalomban?

II.

Egyébként minden úgy történt, ahogy Laczi bácsi megjövendölte és akarta. A rovacsolás a pénztárban már mindent rendben talált. A vármegye urai gondoskodtak róla, hogy valami szemtelen újságíró nesztét ne vegye a dolognak. S a vármegye közgyűlése sajnálattal vette tudomásul, hogy Laczi bácsi, tekintettel megrongált egészségi állapotára, nyugalomba vonul. Akkor aztán a megye székhelyén lelkes mozgalom indult

meg, hogy az öreg ur tiszteletére társasalkomát rendezzenek. S a lakoma rendezősége az alispánt kérte föl, hogy ő tartsa az ünnepeltre az első, hivatalos pohárköszöntőt.

— Az alispán ur bizonyára nem tagadja meg ezt a kérésünket — mondja a rendezőség elnöke. — Hiszen ezzel régi jó barátjának is örömet szerez...

Valóban, az alispán eleget is tett a fölkérésnek. S contiguere omnes, amikor a harmadik fogásnál, kezében a gyöngyöző pezsgős-pohárral szólásra felállott:

— Vármegyénk régi, hű szolgáját, közéletünk jelesét, akinek nyugalombavonulása a közügyekre és egész társadalmunkra, érzékeny veszteség: az Uristen sokáig éltesse!

A poharakösszekocczantak. Laczi bácsi az éljenviharban könyes szemmel kocczintotta össze a maga poharát az alispán serlegével. Isten ugye, jól esik az embernek az ilyesmit hallani a pályája végén, — mondta reszkető megindultsággal. — Annál inkább, mert tudom, hogy minden szavad őszinte szívből fakad...

Nagybátyám itt befejezte elbeszélését és kiverte pipájából a hamut. Birom ígéretét, hogy ezt minden elbeszélése végén meg fogja tenni. A hamu tehát az én elbeszéléseimnek nem az elején, hanem a végén lesz. Én csak annyit jegyeztem meg:

— Nem igaz ez bátyám!

— Mi nem igaz?

— Hogy ez a történet a régi világban esett meg. Mert bizony ilyesmi mai napság is megtörténhetik...

edények és a hitelesítés alá kerülő koresmai palaczkok és poharak után is szedessenek vizsgálati díjak, valahányszor azok az előirt hitelesítési köteleknek nem felel meg.

A rendelet által megállapított vizsgálati díjak maximumai a következők:

Hordók után: 50 liter ürtartalomig 10 fillér, 51—150 liter ürtartalomig 15 fillér, azonfeül minden 10 literért 1 fillér. A tíz liternél kisebb maradék a díjfelszámításnál teljes 10 liternek tekinthető.

Összeüzött szőlő és mustkeverék mérésére szolgáló 50 literes edény után 75 fillér.

Koresmai palaczkoknál és poharaknál ürtartalom különbség nélkül 4 fillér és azon esetre, ha egyáltalán több mérték van feljegyezve, még külön 2 fillér.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Közügylési jegyzőkönyv. A tiszántúli ev. ref. egyházkerület május 25. és következő napjain Debreczenben tartott közgyűlésének jegyzőkönyve ma jelent meg nyomtatásban. A könyvet, mely husz nagy nyomtatott ívet foglal magában, Zsigmond Sándor hajduböszörményi esperes írta, illetőleg rendezte sajtó alá.

A püspök itthon. Az egyházkerület agg püspöke, Kiss Áron ma délelőtt érkezett haza körutjáról.

Kedvezmény. A földmivelésügyi miniszter a beregseményi és kisnaményi ev. ref. egyházaknak építkezési célokra kedvezményes faanyagot adományozott.

Debreczen világitása.

— július 13.

Pár nap óta Végh Gyula rendőrfőkapitány beadványa alapján sok szóbeszédre adott alkalmat Debreczen város világitásának ügye.

A főkapitány beadványában keveseli az utcai világitás tartamát és sürgeti, hogy mielőbb lássák el azokat az utcákat világitással, hol még az nincs.

Csodálkozunk kell Debreczen város főkapitányán, hogy ilyen indokolatlan beadvánnyal fordul a tanácshoz. A főkapitánynak tudnia kellene, hogy a világitást fokozatosan, a közgyűlés által jóváhagyott terv alapján eszközlik.

A közgyűlés 1901-ben hagyta jóvá ezt a tervet, amely szerint a világitást 5 év alatt kell kiépíteni, illetőleg ez idő alatt minden utcát lámpával kell ellátni. Ezen terv alapján készült a világitás fejlesztése és már 1901-ben lefektették az új fővezetékét és 1901-ben még 5000 m. új vezetékét fektették le, amely területen, csupán a mellékutczakon egy év alatt 116 új utcai lámpát állítottak fel.

Igy fokozódott tovább a világitás fejlesztése és habár a múlt 1903-ik évre 4380 méter vezeték elkészítése 80 új lámpával volt előirányozva, illetőleg tervbe véve, mégis a múlt évben a légszuszogó vezetőségének a város érdekében kifejtett előismerést érdemlő munkálkodása folytán több mint 5000 méter vezetékét fektették le és több mint 120 új lámpát állítottak fel.

Debreczen világitása ma már olyan, hogy jelenleg éppen kétszer annyi az utcai lámpák száma, mint 3 év előtt, mikor a város az augsburgi gyártól átvette.

A tervezet szerint 1906. év végéig kellene a világitást befejezni. A világitást azonban oly rohamosan fejlesztik, hogy a tervezettől eltérőleg, még ez évben minden utcában lesz gázlámpa és a télen nem lesz Debreczennek egyetlen utczája sem, melyik ne lenne megvilágítva.

Ime tehát teljesen felesleges volt a főkapitánynak forszírozni az utczák világitásának befejezését.

Más városokban sem világitanak tovább 11 óránál. Azontul félvilágitás van. A gázgyár jövedelmét csak fokozná, ha tovább világitanának, mert tudvalevőleg a város éppen úgy fizet a világitásért, mint a magánosok és minél tovább ég az utczák a gázlámpa, annál nagyobb a légszuszogó jövedelme.

Debreczen utczáinak világitása ellen ma már még a főkapitány sem emelhet kifogást, de tudnia kellene, — hogy mintegy 100 utczát nem lehet olyan gyorsan világitással ellátni, mint egy tetten ért tolvajt elfogni.

Annak mi is barátai vagyunk, hogy legalább 12 óráig égjenek a lámpák, különösen a téli estéken.

(1.)

Férjek, akik hallgatnak.

— július 13.

A szenzációra és pikantériára éhes publikum csodás kéjjel kap egy-egy nyilvánosságra került családi botrányon s bonczolja, analizálja, kutatja annak okát nagy buzgósággal. Etes szemek vizsgálják most annak az előkelő bécsi embernek a családi botrányát is, aki a bíróság elé vitte feleségének udvarlóját, mert a fiatal gavallér képeslevezéstudásával felzavarta az ő családi boldogságát. A gavallér igen ötletesen a képeslapok hélyegei alatt izent-epedő szavakat az asszonyhoz s az apróbetűs irások teljesen megzavarták az asszony fejét. A szerelmi ügyből csunya botrány lett. A férj válni akart, de később megfontolva a dolgot, gyermekei kedvéért nem bontotta fel a törvény paragrafusaival egybefűzött köteléket. Megelégedett szszal, hogy a gavallért bepörölte. Hogy aztán a házasságot nyugalmat tönkretevő gavallért a bíróság felmentette, ez már igazán nem az ő hibája volt.

Mikor erről a botrányról a családi élet melegségéért és tisztaságáért rajongó ember tudomást szerez, amolyan erkölcsi undor féltét érez s kénytelen elítélni azt a férfit, aki családi dolgait az egész világ előtt leplezi le s dobja a piacra. Mert nevensenek bár sokan rajta, a család fogalma a becsületes emberek előtt még ma, a huszadik században is ideális valami, amelynek elbírálásánál a lélek sok tiszta nemes indulata olvad fel. Járnak közöttünk, élnek a mi társadalmunkban szivtelen gazemberek, becsületes alakok, akiknek szivtelenségét, önző voltát, becsületeségét azért lehet, sőt azért kell megbocsátani, mert csodálatos nagy és erős szeretetet viselnek lelkükben családjuk iránt. Ezek az emberek képesek mindenre, de viszont ölni tudnak feleségük, gyermekük jó hírnevéért, becsületéért, szóval a családjáért.

Az élet szennyes árja, sajnos, nagyon sűrűn vet felszínre családi botrányokat. És a mob, a kritizáló tömeg ilyenkor rendszeren azt nézi, mit tesz a férfi? Őle, hogy botrányt csinál-e, vagy hallgat a csendesén vérzik el. Kritizálni mindenki tud, de tanácsot adni, megmutatni a helyes utat — senki. Annak az előkelő bécsifamiliának botránya újra aktuálisá teszi a kérdést, mint kell viselkedni a férfinak olyan esetben, mikor felesége léhasága, könnyelműsége miatt be-

csületes nevetségbe tiporták. Nem kell sokat tündönni rajta, megadja a magyarázatot a kérdésre a gyermek. Ha az asszony akkor feledkezik meg magáról, a mikor a családhoz gyermekek is kötik, akkor a férfinak gyors elhatározás a kötelessége. Vagy megbocsát, vagy válik. Vagy elnézi gyermekei kedvéért az asszony megtévelyedését, és él mellette tovább, vagy kidobja házából — s gyermekeinek azt adja hírül, hogy édesanyjuk meghalt. Mert a családi élet komolyságát, becsületeségét és tisztaságát a gyermekért kell megőrizni. A gyermeknek nem szabad tudni, hogy anyja rossz, hogy anyja becsületes, a gyermeknek úgy kell az anyjára tekinteni, mint az oltárképre. És ha az az oltárkép beszennyeződött, az apának vagy el kell azt végleg tüntetni, vagy takargatni kell a szennyet az ártatlan, tiszta gyermeki nem előtt.

Hogy a férj járja az élet nagy kálváriáját felesége mellett a gyermekért? Mennyi tudja, érzi, hogy a mellette levő asszony nem méltó a nevére s megis hallgat, nem szószátyárkodik, s nem megy a bírósághoz. Túr a gyermekért, az egyetlen pozitív valamiért, ami a házasságot boldogságot ad. A férjek, akik hallgatnak, nem megvetendő teremtetések. Mártírok ők, egy nagy, egy becsületes szeretetnek, a gyermeki szeretetnek mártírjai. És ha Magdolnák mellett töltik el az életüket, bizony nem gános illeti őket, de dicséret. Mert nagy lelki erő szükséges az anya bűnének takargatására. Sokkal nagyobb, mint a gyors elhatározáshoz, a szakításához.

Ambár ez is megoldási mód s a gyermek szempontjából ez is helyes.

NAPI HIREK.

Becsapott debreczeniek.

— Párisi szédelgés. —

— július 13.

A becsapási találmányosság egy újabb terméke került Párisból Debreczenbe. Az utóbbi időkben több helybeli ismert nevű vagy ezégyén felszólítást kapott Párisból a „Reinhardt Ecker & Co.“ műtermétől, hogy küldje el oda rezképét, amely után a műterem díjtalanul festményt készít, csak azért, hogy ez neki reklámul szolgáljon és általa megrendeléshez jusson.

Az így felszólítottak egyike B. M. helybeli kereskedő többek közt engedett is a felhívásnak és elküldte arczképét. Két hét múlva levelet hozott a posta, amelyben a párisi műterem tudatja, hogy a festmény elkészült és csupán a csomagolás és szállítás költségeire kér 8 korona 20 fillért. A kereskedő ezt az összeget el is küldte. De a kép helyett nem sokára egy újabb levélkét kapott, amelyben a „műterem“ bocsánatot kér, hogy „tévedésből“ a képet berámáztatta. A keret rendes ára 48 korona, de csak egynegyed részét számítja fel és reméli, hogy a 12 korona csekélységét nem fog a kereskedő nehézségeket csinálni, mert ilyen olcsón nemcsak műalkotásu festményhez, de remek, értékes kerethez is jut.

A kereskedő eközben olvasott ugyan már a bécsi „Neue Freie Presse“-ben egy figyelmeztetést, hogy ne üljenek fel a párisi Reinhardt Ecker & Co. becsapásának, de azért mégis kiváltotta a nem sokára 12 korona utánvétellel megérkezett csomagot.

Várakozásteljesen bontotta fel és talált benne egy nagyon primitív czeruza-

rajtot egy közönséges, igénytelen keretben, amelyet legfeljebb I koronáért itthon is kényelmesen megszerezhet.

Figyelmetjüket erre a közönséges szédelésre a közönséget és ajánljuk ország-szerte tisztelt lapársaink figyelmébe ezt az esetet, amelynek ismertetésével illető közönségeiket megmenthetik a kétségtelenül mindenféle megkísérelt becsapástól.

Nincs cseléd.

— július 13.

A cselédmizéria, a háziasszonyok emez örökös gondja, megvan mindenütt, a fővárosban épúgy, mint a vidéken. De sehol sincs meg olyan mértékben, sehol annyi bajt nem okoz, mint Debreczenben. Más városokban legfeljebb az az örökös panasz hangzik fel, hogy rosszak a cselédek, nagyon is modernek, már nem is szobaleányok és szakácsnők, hanem dámák, akik társadalmi igényekkel lépnek fel. De nálunk még ennél is nagyobb a baj. Nálunk még rossz cseléd is nehezen akad.

Általában panaszkodnak a gazdasszonyok, hogy a háztartás rendes vezetése Debreczenben mennyire meg van nehezítve az által, hogy nem kapnak nőcselédeket. Pedig jól ellátják a cselédeket és aránylag jól is fizetik. Alig van vidéki nagyobb város, ahol a cselédek olyan bért kapjanak, mint Debreczenben. És mégis folyton hiány van nőcselédekben.

Énnek okát két körülményben véljük megtalálhatni. Egyik az, hogy a rendőrség rendszeresen összefogdossa a helynélküli cselédeket és ha erkölcsi magaviseletük ellen nem is hozhatnak fel komoly kifogásokat, kitolonczolják a városból. Pedig a nőcselédnél könnyen áll be a helynélküli éj átmeneti ideje és ha van rendes házuk és nem okoznak semmi botrányt, meg lehetne őket tűrni a város falain belül, míg újra helybe állanak.

Különbösen is kimondja a szabályrendelet világosan, hogy csak 15 napon túl hely nélkül esavargó nőcselédnek utasítandók ki a városból.

A cselédhiány másik fő oka a piaci nyilvános cselédvásár. Ez az ósdi, egyetlen más modern városban sem létező debreczeni szokás valóban nevetséges és káros.

Minden hó elsején és tizenötödikén a Piac-utcán az üzletvezetőség előtt összehajósul egy csomó helynélküli cselédleány, rendszeren éltesebb asszonyok kíséretében, akik a lányok „elszegődését“ közvetítik. Ezeknek a közvetítő asszonyoknak nincs erre jogosultságuk, hatóságilag nem ellenőrizhetők. Így esik meg, hogy a legtöbb cselédet elszegődtetik ki a városból idegenbe, talán cselédnek, talán más egyébnek.

Viszont a kínálkozó leányok erkölcsi életét és megbízhatóságát se lehet kellően ellenőrizni, még ha van is cselédkönyvük. Innen viszik el a cselédeket vidékre és azért nem marad Debreczenben annyi, amennyit a szükséglet megkíván.

A cselédvásárok ugy közrendészeti, mint közkereskedési szempontból feltétlenül beszüntetendők. — Ennek a beszüntetésnek kárát senki se vallhatja. Akkor a cselédek kellő hatósági ellenőrzés alatt rendes joggal bíró közvetítők útján fognak helyet keresni és találni is és ezzel némileg segítve lesz a debreczeni cselédmizéria.

— **A kiszáradt Hortobágy.** Az esőhiány tartóssága teljesen kiszáradította a Hortobágyot. Nincs legelő, nincs víz. A jószág tartók ennél fogva kénytelenek élni a miniszteri engedéllyel és elhajtják marháikat az erdők közt elterülő mezőségekre legelni.

— **A debreczeni ügyvédi kamara-ból.** A debreczeni ügyvédi kamara választ-

mánya közhírré teszi, hogy dr. Lukács Béla ügyvédet debreczeni székhelyével és Dudinszky Gyula ügyvédet nyíregyházai székhelyével az ügyvédek névjegyzékébe felvette. Sívágó Gábor h.-bősörményi ügyvédet elhalálása folytán a névjegyzékből törölte, s irodája részére gondnokul Major Gyula h.-bősörményi ügyvédet rendelte ki. Egyben közli, hogy dr. Józsa Gyula ügyvéd lakhelyét Szolnokról Kun Szent-Mártonba tette át.

Tűz a Dobozi temetőben.

Ma déli egy órakor a Dobozi temetőnek a kaszárnya felőli oldalán a gyep meggyulladt. A tűzország kivonult, de a Pavillon laktanya katonái tüzoltósága akkora már eloltotta a tüzet. A gyep mintegy 200 négyzetméternyi területen égett el. A tűz, melynek oka ismeretlen, könnyen veszélyessé válhatott volna, mert a nagy szárazságban a temetőt beárnyékoló ákác-fák is tüzet foghattak volna.

Nagy Győző jobban van. A

A budapesti XVII. számú helyőrségi kórházban ápolt Nagy Győző dandárparancsnok állapota folyton javul. Nagyrészt káros-székben ülve tölti a napot és pár nap óta már mankó segítségével kísérleteket tesz a járásban. Neje naponta meglátogatja a kórházban.

Mikor aratnak a föld külön-

böző részeiben? Az év minden szakában aratnak a föld kerekességén. Így januárban arat: Ausztrália, Új-Seeland, Chile egy részével, valamint Argentína is. Februárban: India, Felső-Egyiptom. Márciusban: Alsó-Egyiptom. Áprilisban: Cyprus, Mexiko, Cuba-szigete, Kis-Ázsia. Május: Algir, Közép-Ázsia, China, Japán, Marokkó, Texas, Florida. Június: Alduna vidéke, Görögország, Magyarország, Dél-Oroszország, Olaszország, Spanyolország, Portugália, Dél-Franciaország, Kalifornia, Louisiana, Mississippi, Alabama, Georgia, Tennessee, Virginia, Utah, Colorado, Missouri. Július: Magyarország, Ausztria, Németország, Észak-Franciaország, Svájc, Oroszország, Lengyelország, Anglia, az Egyesült-Államok északi részei. Augusztus: Belgium, Hollandia, Észak Angolország, Columbia, Manitoba. Szeptember: Skócia, Svédország, Norvégia, Észak-Oroszország. Október: Észak-Skócia. November. Deczember: Észak-Ausztrália, Peru, Dél-Afrika, Hátsó-India.

— **Kinevezések.** Az igazságügy-miniszter Pálmai István hajdubősörményi királyi járásbírósi telegkönyvi betétszerkesztő szakdíjnokot, telegkönyvi betétszerkesztő irnokká; Müller János püspök-ladányi járásbírósi telegkönyvi irnokot pedig telegkönyvi betétszerkesztő segédtelegkönyvvezetővé nevezte ki.

— **Miért drága a baromfi?** Van nekünk piaci szabályrendeletünk elég, csak nincs, aki betartsa. A közönség védelme céljából a rendőrség megbírságot mostanában néhány külföldi és helybeli baromfi-kereskedőt. Most pedig a kofák ellen indult meg az eljárás. Hat tyukkofát jelentettek ma fel; ezek: Mészáros Józsefné, Berzsenyi Mihályné, Sárkány Sándorné, Nagy Bálintné, Bősörményi Józsefné és Katona Gáborné. A nevezett hölgyek a Csapó-utcai piacon valószággal megrohanják a faluról jövő szekereteket s egész haroz folyik a kofák közt a tyukokért. Persze a közönség aztán tőlük jó drágán veheti meg. A hat kofát feljelentették a rendőrségen.

— **Áthelyezések.** Az igazságügy-miniszter dr. Kerekes István nyíregyházai járásbírósi aljegyzőt az ottani törvényszékhez, Pásztor Géza nyíregyházi törvényszéki aljegyzőt pedig ugyancsak az ottani bírósághoz helyezte át.

— **Kubelik özéfolata.** Néhány angol lap pozitív formában híresztelte el, hogy Kubelik a magyar állampolgárrá lett világhírű hegedűművész a nevét is megmagyarosítja és pedig Polgár-ra. Kubelik most levelet írt a „Daily Telegraph“ szerkesztőségének, amelyben következőképpen özéfolja meg ezt a hírt:

„Uram! A legutóbbi időben több ízben olvastam különböző angol lapokban azt az állítást, hogy én nevémet „Polgár“ra magyarosítottam. Nagyon lekötelezne Ön, ha ezt a hírt lapjában demontálná. Én egyáltalán soha nem is gondoltam arra, hogy nevémet megváltoztassam s így nem is tehettem azt meg sem a legutóbbi, sem az előbbi időben. Shakespeare ugyan azt mondja: „Micsoda egy név?“ de bár én nagy tisztelője vagyok az önkéremlyesnek, mégis előbbre helyezem ennek azt, hogy ragaszkodjam ahhoz, ami az anyém. Tisztelője Jan Kubelik.

— **Egy polgármester a zugirászat ellen.** Szeged város új polgármestere, dr. Lázár György erősen kézbe vette a nagy magyar város közkormányzatának gyepőit. Erre vall az a körülmény is, hogy a polgármester legújabb körrendeletében tudatta az ügyosztályok főnökeivel, miszerint hivatalosan értésre jutott, hogy a városvezetés a szegedi és kezelőszemélyzet tagjai nagyban és kicsinyben praktizálják a zugirászatot s abból jelentékeny jövedelmetszerzőek. A polgármester figyelmeztette a hivatalok főnökeit, legyen gondjuk arra, hogy a felügyeletük alá rendelt személyzet ne űzze a zugirászkodást, amelyet a városi szabályrendelet szigorúan tilt.

— **A csendőrség köréből.** Bereznay Miklós debreczeni igazolványos csendőrmestert a bpesti kir. ügyészséghez irnokká nevezte ki a bpesti királyi főügyész.

Gazdasági elvi határozatok.

A minisztertanács egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta, hogy ha a mezőgazdasági szerződés nem a községi jegyző, hanem a jegyző által felfogadott irnok előtt kötött, ki a községi előjárásnak nem tagja: akkor az ily szerződés a törvényes alakszerűségnek nem felel meg s az abból támadható kérdés elbírálása nem a közigazgatási hatóság, hanem a királyi bíróság jogkörébe tartozik. A kereskedelmi miniszter egy felterjesztés alapján ugy határozott, hogy a munkakönyvet tanonczbizonyítvány nélkül is ki kell állítani, ha az illető igazolja, hogy a 15-ik életévét betöltötte és valamely iparosnál mint segéd felvétetik.

— **Az armádia szennyese.** Nemcsak bizonyos kortünetek lépnek fel járványszerűleg, hanem epidemiaszerű alakot ölt gyakran az az irodalmoskodás is, melynek oltó sikerein megvalulva, szinte egymásra törtet a sok leleplező. Bilse hadnagy a természetes apja ennek az iránynak, melyet nyom követett hajl annyi más. Ezeknek a szoldateszka minisztériumok fellebbentésében utazó művek száma most megszaporodott egygyvel, hanem — és itt kezdődik a dolognak komolyabb oldala — a most megjelent katonai regény nem vágyik még öntudatlanul sem irodalmi babérokra, hanem purit simple mond el egyes dolgokat, melyekből még az izelítő is elég. Szól pedig a könyv az osztrák-magyar közös hadseregnek egyik galicziái fészkekben tanyázó ezredéről, jobban mondva snájdíj tisztjeiről. Szerzője Dumek József nyugalmazott osztrák főhadn., ki több mint egy évtizedig élt Galicziában a 40-ik gyalogezrednél. Elmondja, hogy a császár kabátját kifelől oly büszkén viselő tiszturak miféle utakon és módokon szerzik meg a fizetésükhöz megkívánható zsoldot, mily felületesen és hűtlenül kezelik a rájuk

ny angol
el, hogy
tt világ-
magya-
ik most
erkesztő-
czáfolja

bb izben
kban azt
olgár“ ra
ezne Ön,
álná. En
am arra,
gy nem
bbi, sem
gyan azt
e bár én
halhatat-
helyezem
hoz, ami
lik.

gírászat
stere, dr.
e a nagy
gyepőit.
y a pol-
tudatta
int hiva-
rosházán
jai nagy-
ugírásza-
zerez ek.
hivatalok
gy a fel-
e üzze a
szabály-

öl. Be-
zolványos
gyészség-
i királyi

ozatok.
esetből
a mező-
gi jegyző,
ott irnok
íráságnak
és a tör-
el meg s
álása nem
a királyi
eskedelmi
pján ugy
tanoncz-
litani, ha
életévét
mint segéd

Nemcsak
ány szerű-
lt gyakran
nek olesó
ásra törtet
természe-
lyet nyo-
Ezeknek a
ebtentésé-
egszaporo-
eződik a
most meg-
gyik még
ra, hanem
gokat, me-
szól pedig
ős hadse-
n tanyázó
dig tiszt-
ugalmazott
vizedig élt
Elmondja,
püszkén vi-
dokon szer-
ó zulasot,
lik a rájuk

bizott pénztárakat, hogyan pumpolják meg a piaczérekét és őrmestereket, akiknek aztán a köcsönöket visszafizetni gavallérosan elfelejtik. A léha tréfákat, melyek alantaisaik nejeinek megbecstelítésében kulminálnak és képet fest az ezredorvosokról, kik a jó ég tudja, honnan, rengeteg háztartást tudnak vezetni. Az sem a legutolsó, amikor egy tiszt a pénztét visszakövetelő uzsorást egyszerűen lelövi, valószínűleg azt mondva: acquit, vagy az, aki még egyszerűbben kémszolgálatot teljesít az oroszoknak. Mindezek megrázó képek és ha csak egy része is igaz, a császári armádiának lesz elég dolga lemosni ezt a szennyet a katonai becsületről. Mert, hogy agyonhallgatni ezt a könyvet rossz politika lenne, az holt bizonyos, konfiskálni még rosszabb. Az egyedüli igaz ut: vizsgálatot indítani, de — kimélet nélkül.

Tanoncz helyett gyakornok.
Bizonyos az, hogy az ugynevezett „boltos inasok“ korszaka lejárt; ennek az intézménynek a fentartásával nem igen lehet a jobb osztályokhoz tartozó tanultabb, műveltebb fiukat a kereskedői pályára edesgetni. Belátta ezt az Aradi kereskedők köre is, mely most, mint a „Magyar Kereskedők Lap“ -ja közli, egy aradi divatáru-kereskedő indítványa folytán, abban fáradozik, hogy az előkelőbb üzletekben a főnökök tanonczok helyett gyakornokot alkalmazzanak. Az ily üzleti gyakornok felvételnek négy polgári vagy középiskolai osztályt végzett, jó megjelenésű és modoru ifjak, két évi időtartamra, amelyek első hat hónapjában díjtalanul működőnek, azután azonban szerényebb (körülbelül évi háromszáz korona) fizetést kapnának; ez a fizetés azonban, amennyiben az illető ügyességének jeleit adja, még a két évi időtartam alatt emelkednek. Az üzleti gyakornok az u. n. tanonczmunkára, csomaghordásra, az üzlet sörzésére és tisztántartására nem szoríthatnak, föl lenne mentve a tanoncziskola látogatása alól és a két esztendő végeztével, mint megfelelően képzett alkalmazott, folytathatná pályáját. A kör helyeszközlő osztálya most propagandát igyszik csinálni ennek a tervnek úgy a szülők, valamint a kereskedők köreiből és mi őszintán óhajtjuk, hogy fáradozásait siker koronázza.

Részeg, de nem betörő. Szabó Antal szabómester annak kijelentésére kért fel bennünket, hogy igaz, ugyan amit róla tegnap megirtunk, tudniillik, hogy beverte a Dusa József Magos-utca 7. számú lakásán az ablaküveget, de nem betörési szándékkal, hanem beszámíthatatlan állapotban. Ezt a reodöröknek be is igazolta, akik lakására vitték.

Köszönetnyilvánítás. A következő sorokat vettük: Azon őszinte részvétért, melyet szegény, jó fiunk Adler Adár váratlan elhunytáról írántunk az állami főreáliskola tekintetes igazgatója, a tekintetes tanári kar, a reáliskola növendékei, valamint a nagyközönség a tisztelettel való szíves megjelenésükkel tanusítottak, fogadják hálás köszönetünket. Adler Ignác és családja.

Tolonczuton. Mester János és Biró Jánosné, mint lakás és foglalkozás nélküli csavargókat Debreczenből a rendőrség eltolonczolja és a város területéről kitiltja.

Megszökö t az előleggel. Ezelőtt két hónappal megfogadta Kertész Sándor kereskedő Dékány Dániel hetest, ki előleget is vett fel és a szolgálati könyvét is Kertésznél hagyta. Másnap kellett volna helybe állnia, de azóta hirt sem hallottak felőle. A hetest most a rendőrség keresi.

Kinevezés. A m. kir. dohányjövédéki központi igazgatóság főnöke, Ujváry István dohányjövédéki tisztet a debreczeni dohány beváltó hivatalhoz kezelővé nevezte ki s az így megüresedett tiszt állást Molnár László dohányjövédéki gyakornokkal töltette be.

Halálozások. Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő haláleseteket jelentették be: Nagy Róza ev. ref. 5 hónapos, Modis Erzsébet ev. ref. 15 hónapos, Németi Róza ev. ref. 9 hónapos, Sipos Róza ev. ref. 2 hónapos, Nagy Sámuelné Vajkóczki Terézia róm. kath. 44 éves, Fülöp József ev. ref. 4 éves, Barbócz Zsófia ev. ref. 6 napos, Makai János ev. ref. 18 napos.

Általános érdeklődést keltett a „Köztelek“ f. évi június 11-iki számában dr. Kosutány Tamás az országos kémiai intézet igazgatójának a Thomas salaklisztról megjelent cikke. E cikk statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy ezen kitűnő műtrágyát, amely a külföldön általánosan el van terjedve, nálunk még mindig nem használják oly kiterjedten, amint azt a gazdaközönség és mezőgazdaságunk érdekei megkövetelik. Számítalan kísérletek bizonyossága ugyanis, hogy a Thomas-salakliszt olesósága és biztos, kitűnő hatása mellett a legtöbb esetben túlszárnyalja a szuperfoszfát hatását, különösen ott, ahol nem a gyors, hanem a több időre terjedő hatás indokolt. Így például löherénél, luczernánál, réteken, szőlőkben stb. a Thomas-salakliszt más trágyával pótolhatatlan. Gazdáink ezen előkelő szakembertől jövő tanácsot bizonyára nem fogják figyelmen kívül hagyni s ahol még nem használták, öszszel megkísérik ezen trágya alkalmazását. Értesítésünk szerint különösen a csillag védjegyű Thomas salakliszt bir kitűnő tulajdonságokkal, jó lesz tehát ezen védjegyre ügyelni.

Új töltésű villanylámpák érkeztek Mentze Henrik ujdonságok áruházába Piac é Szt.-Anna u. sarkán.

Mentze Henrik ujdonságok áruházában igen olesón lehet vásárolni.

Kézitaska kiállítás Mentzenél

Letzter József fényképezési, festészeti és fényképnagyítási műterem Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —
A képviselőház ülése.

Budapest, július 13.

Az udvartartás költségeinek emelése ellen a képviselőház mai ülésén **Barabás Béla** szólalt fel. Idézi Tisza Kálmán beszédét, amelyben az önálló magyar királyi udvartartást kötelességnek tekinti. A magyar darabant testőrség felállításával nem nyerünk semmit, mert ott sem a magyar elem fog érvényesülni. A paritást ezen a téren nem óhajtja. Utal arra, hogy a kolozsvári Mátyás-szobor leleplezési ünnepélyénél milyen jó hatással volt József Ágost magyar beszéde, valamint legujabban az is, ujszülött fiát Mátyás névre kereszteltette. Az uralkodóház így közeledhetik a nemzethez, de azt csak József főhercegnél és családjánál tapasztaljuk.

Beszédének további folyamán említi **Barabás Béla**, hogy a **nemzeti kívánságokból semmi se fog teljesülni.** Pitreioh már készen van a katonai javaslatokkal,

amelyek a létszámemelést csölozzák **Tisza** már meg is adta hozzájárulását, de új házzal akarja megszavaztatni és ezér: felosztatja a jelenlegi **Hazat**, hogy **októberre új választásokat tüsszön ki.** A civilizista emelést nem szavazza meg.

Nem lesz MÁ. elnök.

A kereskedelmi miniszter, hirszerint, jövő év május 1-én megszünteti a magyar kir. államvasutak elnök-igazgatói állását, amikor is **Ludvigh** elnök-igazgató nyugalomba megy.

Város öngyilkosság.

Budapest, július 13. A csöméri-uti Arany Sas szálloda egyik szobájában **Lazár István** 69. gyalogezredbeli katona és **Kis Mária** cselédeány együttesen öngyilkosságot követtek el. Szerelmi viszony volt köztük, a lány anyának érezte magát és ez érlette meg bennük a gondolatot, hogy együtt halálba menjenek. A szállodai személyzet már mindkettőt halva találta.

Orosz-japán háboru.

Budapest, július 13. Tokióból jelentik: **Togo** tengeraagy jelenté, hogy a japánok egy orosz cirkálóhajót, amely 9-én hagyta el Port-Arturt, **harcképtelenné tettek.**

A diplomaták Péter királynál.

Budapest, július 13. Belgrádból táviratozzák: Péter király tegnap adta az első diplomaciai estélyt, amelyre a **küállamok összes képviselői megjelentek.** Péter király felköszöntőjében kifejezte örömét a felett, hogy Szerbia és a hatalmak közt a jó viszony megerősödését előmozdithatta. A király köszöntőjére **Dumba** magyar-osztrák követ felelt, aki szintén hangsúlyozta a jó viszonyt.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

— július 13

Készáru: 5 ig magasabb.

Buza áprilisra	9 27—9 28
Buza októberre	6 85—6 87
Rozs áprilisra	5 57—5 58
Rozs októberre	5 92—5 94
Tengeri okt	3 66—6 68
Tengeri augusztusra	
Tengeri 1905 májusra	
Zab	
Repeze augusztusra	

Egyről-másról.

— július 13.

(**A galaczi konzul.**) A galaczi konzul nem elégedett meg a debreczeni dicsőséggel. Most megint Aradra küldött német nyelvű átiratot. Hát majd onnan is megkapja a mosdóhoz illő törüiközöt. Valóban nagy sportember lehet ez a konzul. Olyan, mint a fot-bál (rugó-labda). Akkor van elemében, hogyha minél többször rugnak rajta. Most Debreczenből, majd Aradból továbbitják. De miután mégsem illik, hogy mindig ujjabb és ujjabb zenebonákkal szaporítja az országnak ugyis fölös számmal létező bajait, hát majd elrugják Galaczról is.

(**Gr. Apponyi Albert emlék-könyvébe.**) Ezt a kis versecskét ajánljuk a nemes gróf figyelmébe:

É void ellen gyöngék az érvek,
Mégis legyozott mindig az érdek!

(Gróf Apponyi Amerikában)

Örvendünk, hogy Apponyi mégis rászánta magát arra, hogy a magyarok élén jelenjen meg a nemzetek törvényhozói által tartandó st.-loui-i gyűlésen. — Mégis hát szerepel egy első jutalmat érdemlő díszszel hazánk a vilákiállításra sereglő népek előtt: Az Apponyi szónoki művészetével! itthon — híjába — sokkal szegényebbek vagyunk, mintsem hogy ezzel a díszszel élhetnének. Olyanok vagyunk sok tekintetben, mint az ananászt termelő ember, aki magától sajnálja ezt a nemes gyümölcsöt, azért a külföld esodájára küldi ki!

(Tanulságok.) A vasutasok sztrajkjának — úgy látszik — nem csupán a bíróságok előtt van utójátéka, hanem a magánéletben is. Igen szavahiható helyről vett bizonyosságunk van erre nézve. Egy felvidéki városban ugyanis a Máv. egyik állomásfőnöke jegyben járt egy tekintélyes és gazdag földbirtokos egyetlen leányával. Kiűrt a sztrájk, az ifjú állomásfőnök igen hangos szerepet játszott a nagy mozgalomban. Alig ért véget a nagy felfordulás, amikor az állomásfőnök levelet kapott jegyesének az apjától. A levélből először a jeggyűrű hullott ki, benne pedig a következő sorok állottak: „Tisztelt uram! Leányommal kötött frigyét ezennel felbontottam nyilvánítom, mert az a véleményem, hogy aki szolgálati esküjét megszegi, annak esküjében a hitvese sem bízhatik. Egyébiránt maradtam“ stb. — Az esemény kissé furcsa, de megtörtént. Reméljük, hogy tanulsága sem fog kárba veszni.

Az apai szeretet tragédiája.

Rémes szerencsétlenség a Körös-parton.

— Saját tudósítónktól. —

— július 13.

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap Nagyvárádon. — Az apai szeretet szívet rendítő tragédiája. A munkában eltörődött szegény kocsis ember szekerével esőndesen ballag a forró, napsütötte vízparton és találkozik a csöpp gyerekével. A rózsaszín ruhás kicsi babát odaemeli magához a bakra, csirógatja, csókolgatja az apró szőke jószágot, az ölébe ülteti s úgyvet se vet a békésen poroszkáló lovakra. Egyszer aztán nagyot randul a szekér. Már minden késő. A magas partról alázuhan a nehéz alkalmatosság és apát, gyereket irtózatosan szétronsolt testtel holtan vonszolják ki a kerekék alól...

A Széles-utca végén történt a katasztrófa, a Füzésen, ahol a Körös mente meredek vihosás. A homokos part töltészerűen húzódik jó darabon a Fácános felé. Alól a mélység kavics tenger, csak messze bent csillog a Körös kigyózó, hűs vize. Tegnap délután 4 órakor a Glück és Varga vállalat hatalmas vaskocsija dőcögött a parton. A kocsi bakján Kindó Péter kocsis szunyókált, ami nem esoda, mert ezeket az embereket éjjel-nappal munkába fogják. A lovak lépésben vonszolták a súlyos szekeret a szédítő meredek szélén, ahol istenkisértő az út.

A parton arrafelé lakó gyerekek játszadoztak a porban. Ott sütkérezett a szegény kocsis 4 éves Eszter nevű leánykája. A hullámos szőke haju, kékszemű kis baba

amint az ismerős szekeret megpillantotta, kedves örvendezéssel futott elébe.

— Apa, apukám!

Kindó Péter fölnesselt, megállította a lovait s boldog örömmel emelte maga mellé lánykáját. Valamit hozott is a kicsikének: egy édes almát, azt odaadta majszolni s míg a kocsi tovább dörgött az uton, ölébe kapta, csókolgatta a bájos gyereket, szeretettel simogatta aranybajátszó hajcskáját. Mialatt a kis Eszterrel így eljátszozott, elbocsátotta a gyeplőt; bátran tehetett, a szelid lovak ismerték a járást. A baba kedves, hangos kiabálással biztatta az álmos paripakát s az apa oda se nézett a lovak felé.

Egy végzetes pillanatban az oktalan állatok félreléptek a keskeny ösvényen. Az egyik ló lebukott a meredek szélén s mire Kindó Péter föleszmélve a gyeplő után kapott, a lovak magukkal rántották a kocsit a régy méternyi mélységbe. A nagy zuhanással egyidőben rémes gyerek sikoltást hallottak az arra járó emberek. Aztán esőnd lett. Odasiettek és a sötét borzalom volt, amit maguk előtt láttak.

A súlyos szekér alatt iszonyuan összeronsolt testtel hevert apa és gyermeke. Körül minden csupa vér. Kindó Péter koponyáján hatalmas repedés, a gyermek fején tátongó sebek, melyekből patakzott a vér. Az emberek segíteni próbálnak, asszonyok jönnek kétségbeesett jajveszékkel és vízzel mossák, dörzsölik az áldozatokat. A szerencsétlen ember hóna alatt szorongatja a széd aímát, a baba kezében egy fényes fillér...

Kassay Kálmán dr., akit a közelből odahívtak, megállapította, hogy az apa is, a gyermeke is halott. Addigra odaérkezett Kindó Péter felesége. A boldogtalan asszony zülalt hajjal, egyik kis fiát vezetve, futott a szörnyű eset helyére. M grázó drámai jelenet volt, mikor néma fájdalomában az ura holttestére rogyott a fiatal asszony.

A szerencsétlenség helyén megjelent Pataky rendőrfogalmazó is, aki az özvegy kérésére szomorú házukba vitette a halottakat. Odahaza még öt gyerek maradt apa nélkül, árván...

VEGYES HIREK.

*** A megtagadott magyar polgárjog.** A polgárjogot a letelepültnek a városok akkor adják meg, ha bizonyos számú évek leforgása után az illető magaviseletével kilátást nyújt a jövőre, hogy a városnak hasznos polgára lesz. De nem lesz hasznos polgára az, aki azzal a célzattal telepedik le, hogy a békés lakók között a viszálykodás és egyenletlenség magvát hintse el. Pedig ez a vezérja dr. Fajnor Vladimir ügyvédnek, az ismert pánszláv agitátornak, ki két év előtt Zólyomban letelepedett és azóta kézzel-lábbal fejt ki akcióit a nemzetiségi izgatás terén. Néhány hónap előtt Zvolenszky Noviny című lapot alapított, melynek minden sora magyargyűlöletet lehel, most pedig egy tót nyomda felállításának csinál propagandát. Nemrégiben kérvényt nyújtott be a városhoz a polgárjog megszerzése iránt. Zólyom város tanácsa a város képviselőtestületének Skrovina Mátyás polgármester elnöklété alatt tartott közgyűlésen indítványt tettek az iránt, hogy dr. Fajnor Vladimir ne nyerjen polgárjogot. Ennek folytán a képviselőtestület egyhangulag kimondta, hogy a községi törvény értelmében jogát érvényesíti és kifogást emel ellen, hogy dr. Fajnor a város kötelekébe felvétessék. Zólyom városa úgy cselekedett, amint egy hazafias városnak cselekednie kell. Dicsőret nem jár ki neki érte, hanem a példaadásával megmutatta a többi városoknak, hogy mint járjanak el a konkolyhintőkkel.

*** Merénylet a keleti vasutak ellen.** Két helyről is híre jött, hogy a keleti vasutak két vonalán merényletet követtek el a vonat ellen, így a szerb-török határon Ku-

mánovo mellett és Macedóniában Dedeagocsa közelében. E riasztó híreket most újabbak követik. Szalonikiból jelentik, hogy bolgár főkelők Badoma közelében a 395. számú kilométerjelzőnél felrobbantották a vasuti hidat, amikor éppen egy vegyes vonat ment rajta keresztül. Hét utas és egy főkező veszedelmesen megsérült. A vasuti hid annyira megrongálódott, hogy a forgalom valószínűleg hosszabb ideig szünetelni fog. E merénylet hírére egy másik szalonikii távirat másképpen adja elő. E szerint a 395. számú kilométerjelzőnél nem a vasuti hidat robbantották föl a bolgár főkelők, hanem a sineket és pályatestet rongálták meg erősen dinamittal. Ennek az lett a következménye, hogy a 395. számú kilométerjelzőnél Badoma állomásonál kisiklott egy vegyesvo at, amely hétfőn reggel indult el Szalonikiból Dedeagocsra. A balesetnek egy sebesültje van.

A Kumanovo mellett elhelyezett aknát július 10-én fedezték föl. Egy nappal előbb este nyolcz órakor egy fölkelő csapat megtámadta a vasuti őrt és egy katonát, akiket veszedelmesen megsebesített. E merénylet következtében alaposan megvizsgálták ezt a vonalrészét és a 47. kilométerjelzőnél fölfedezték az aknát. Az arrafelé haladó vonatot még elég jókor meg tudták állítani.

Egy balkáni politikus, aki alaposan ismeri a macedóniai viszonyokat, az utóbbi eseményekről a következőket mondta a N. W. Tagbl. egyik munkatársának:

— Ezek az események nem leptek meg engem s egyáltalában nem lephették meg a diplomáciai köröket. Hiszen már április óta tudjuk, hogy dinamit-merényleteket terveznek, sőt nyíltan hirdetik ezt a szándékukat. Ezek az emberek pedig, ha semmi egyebet nem váltanak is be, de dinamitigéretüket pontosan beváltják.

*** Vizinség Madridban.** Azt az óriási forrásot, amely egész Európában uralkodik, legjobban megsínyli Spanyolország fővárosa, Madrid, ahol hetek óta tartó melegség következtében, alig mulik el nap, hogy tíz-tizenkét ember napszúrásban meg ne halna. Ehhez járul még az is, hogy a városi vízvezeték kutjaiból a nagy szárazság következtében kiapadt a víz s az egész városban drága pénzért nem lehet most vizet kapni. A gazdag emberek még csak tudnak magukon valahogy segíteni, mert bort és ásványvizet vásárolnak, de a szegény néposztály a legnagyobb szenvedésnek van kitéve. A kormány államköltségen több utozásban kutat furatott s ezek körül oly nagy a tolongás, hogy gyakran a katonaságnak kell széjjel vernie a népet, mely valóságga megostromol minden egyes közutakat. De ezekből is már fogyó félben van a víz s ha néhány nap alatt nem erednek meg az ég csatornái, Madridban szomjan fognak meghalni az emberek.

IRODALOM.

Könyv a vasuti sztrájkokról. Ma jelent meg Radó Richárd a „Vasuti sztrájk“ című könyve, amely a vasutasok mozgalmának történetét foglalja magában. A 220 oldalas könyv, amelyhez Bánffy Dezső báró, Bathány Tivadar gróf, Hock János és Vázsonyi Vilmos dr. irtak előszót, három részből áll: A fizetésrendezési mozgalom, a sztrájk és a bűnügyi eljárás. Radó Richárd könyve rendkívül érdekesen írja le a sztrájk történetét, fölfedi annak intimitásait és elevenen, sok szinnel és tények hűségével idézi vissza azokat az izgalmas napokat, amelyek az ország közvéleményét, hangulatát annyira felizgatták. A díszes kiállítású közérdekű könyv ára egy korona. A tiszta jövedelem a felfüggesztett vasutasok családtagjainak felsegélyezésére fordították. Kapható minden hazai könyvkereskedésben, ugyszintén az „Érdekes Könyvtár“ kiadóhivatalában, Bpest V., Kálmán utca 2. sz. a.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Bestialis anya. A braunschweigi törvényszék nagy feltűnést keltő pörben hozott a mi nap ítéletét. Azért nyilatkozott mag óriási érdeklődés a tárgyalás iránt, mert vádlotként egy órnagy felesége szerepelt, aki gyermekét kiozta. A vádlott Sydow órnagynak, a 92 ik gyalogezred órnagyának felesége volt, aki gyöngye szervezetű, ideges asszony, jelenleg harmincz négy esztendő és 1839 óta van férjvel. Házasságukból egy tizen négy éves fiú és két leányikertestvér származott. Az egyik leány, Anna Lujza, már hat hetes korában elhunyt, a másik azonban, Anna Mária életben maradt. A vád azt mondja, hogy ezt a leányt az anyja minden képzelhető módon kiozta, több ízben bőrből font korbáccsal ütötte, haját tépte, fejét többször az asztalhoz és padlóhoz verte. A tárgyaláson a katonai hatóság képviselőjében Grauert hannoveri hadbíró volt jelen. Összesen harminczöt tanút idéztek be, közöttük a megkínzott leányt, Anna Mária. A váddal szemben az órnagy négy mérvén tagadt, de a tanúk mind terhelően vallottak reá nézve. Azt mondták, hogy leányát többször véresre verte és arra kényszerítette, hogy a folyosón vagy a kertben aludjék. Ezzel szemben az állatias anya arra hivatkozott, hogy neki, mint szülőnek, jogában áll, hogy gyermekét büntesse. A teágy különben is makacs, hazug és engedetlen természetű volt úgy, hogy a büntést mindig megérdemelte. A bíróság azonban nem adott helyt az asszony védekezésének és öt esetben megállapított gyermek kényszerítést, melyek közül egyet férjével együtt követelt el, négy havi fogházra ítélte.

KÖZGAZDASÁG.

Az aranka irtása.

Németországból már jó ideje tendenciózus támadást intéznek a magyar heremag minősége ellen és elarankásodottság ürügye alatt bojkottálni akarják. A támadás igazságtalan volta már onnan is kitűnik, hogy az arankás heremagot külföldről hozták be hozzájuk, főképpen Ausztriából, Németországból és Amerikából. A támadás ellen Magyarországnak állást kell azonban foglalnia, mert a lóheretermelés fontos a magyar gazdaságra nézve, hiszen körülbelül 100—100 000 mm-t tesz ki évenként, 10—12 millió korona értékben. Atlátszó pedig a németek törekvése, amely nem más, minthogy a magyar termény rovására a német lóherének hódítsanak piacot. Ez a német törekvés már észre térítette érdeklődő körünket, amelyek elismerik, hogy az arankás heremag csakugyan megszorodott az országban és egyre nagyobb területeket lep el. A földmívelésügyi miniszter már erős kézzel nyúlt bele az arankairtás ügyébe, célja lévén, hogy a gazda ne hártsa az arankairtást a kereskedő arankairtató gépeire, hanem irtsa maga, még pedig elsősorban már a földjén. Ezzel nem csak a tisztítást könnyíti meg, hanem nagy hasznot is biztosít magának. A miniszter körrendelete világosan megmondja, hogy a rostálással való irtás nagyobb nehézséggel jár, sőt a most fellépett nagymagu aranka magja rostálás útján el sem távolítható a heremagból. Különösen az apró szemű lóhere tisztítása óriási nehézséggel jár. Ismeretes, hogy ha a magyar királyi magvizsgáló állomás az eléje terjesztett herében csak egy szem arankát talál, akkor az egész mennyiséget még egyszer föl kell önteni a tisztító gépre.

Az apró szemű herét pedig a legtekélyesebb gép is nagynehezen választja ki. Mégis, hogy ötször-hatszor is fel kell önteni a lóherét, míg megtisztul. Mennyi hulladékkal és kezelési költséggel jár ez, ami mind drágítja az árut. Ezért fontos a földmívelésügyi miniszter rendelete, mely az arankafoltok be nem jelentését, mint kihágást torolja meg. Ha nem irtjuk az arankát

már a földön, akkor hova-hamarább vége lesz heremagkivételünknek. Ha pedig a gazda már a földjén irtja az arankát, heremagjáért sokkal nagyobb árt kap, ellenkező esetben, ha nem irtja, nagyon kis árt, mert kénytelen megfizetni a sok rosta alját és a tisztítási költséget. A napi áron felül tizenkét koronával többet fizetek métermázsánként olyan heremagért, amely nem arankás, mint ugyanolyan minőségű, de arankás nyersáruért. Ezt a következő számvetéssel illusztrálom: Egy katasztrális holdon teremhet $1\frac{1}{2}$ —3 métermázsza lóhere, vagy pedig 3—6 métermázsza luczerna. A nem arankás lóheréért tehát 18, illetve 36 koronával vehet be többet a gazda katasztrális holdanként; a nem arankás luczernáért pedig 36, illetve 72 koronával többet. Ha ezzel szembe állítjuk az arankairtás maximális költségeit, akkor kiviláglik, hogy ha a gazda rendszeresen irtja az arankát, akkor 8 koronától 62 koronáig növekedhetik egy hold bevételeinek többlete. Ne a tisztító-gépen, hanem mindjárt az arankás hereföldön kezdjük meg a küzdelmet az arankával. Irtsa a gazda az arankát mindjárt a földjén világosan kimutatott nagy haszna érdekében. Irtsa törvénytiszteletből, irtsa a magyar heremag jóhírnevének fentartása érdekében. Csak akkor lesz köszönet a heremagtermesztésben.

Mauthner Ödön.

REGÉNY CSARNOK.

Tous les trois.

Irtá: Kampis János.

(Folytatás.)

6

Szevéren — hogy is mondjam, — dühös szeretettel csüggött. Benne látta a tudás, a nagyratörés, a férfias erély és a diadalmas munka legnagyobb példáját. Talán az apját se tisztelte úgy, mint őt. Mindenne kész lett volna érte. Valósággal szenvedett a miatt, hogy Szevér soha sem kérte semmire: pedig a legalárendeltebb szolgálatot is kitüntetésnek vette volna.

Ebéd után kitűnt, hogy Aranka még előtte való nap féltucat kezyüt ott felejtett a kereskedőnél, aki el sem küldhette, mert Aranka nem hagyott címet.

Bandi félénken tekintett a bátyjára: — Nem hozhatnám talán én el azt a kezyüt?

Kartaly helyeslőleg bólintott.

Ez jelentős fordulat volt Bandi szereplésében.

— Mert ebből az következett, hogy Bandi nemsokára rendes hivatást teljesített Kartalyéknál.

Ha valami kellett: „Majd megveszi a Bandi“.

Ha Arankának vásárlásai voltak: „Majd elkiséri a Bandi“.

Kartaly ezzel a megoldással igen meg volt elégedve.

Ő zavartalanul folytathatta a rendes életmódját Arankát pedig ez a dolog nem akasztotta meg apró ügyeiben és szórakozásaiban.

Bandi szolgálatkészsége hézagot pótol. Utóbb már a színházba is elkísérte Arankát, alázatosan meglapulva a páholy hátterében.

Aranka a fiú szerény modorát, félénkségét kedvesnek találta. Ugy bánt vele, mint valami gyámoltalan gyerekkel. Becézte, traktálta, néha kissé ugratta is

és boldog volt, ha Bandi elfogultsága engedett. Ilyenkor kitűnt, hogy ötletes is tud lenni. Sőt rövid időn azon kapta rajta, hogy bókolni is megtanult.

Hanem azért Bandi később is mindig szivszorongva csókolta meg Aranka kezét.

Soha életében olyan boldog nem volt, mint most.

Esténként, mikor kis szobájában fejtét álomra hajtotta, mindig ez az aranyhaju tünemény lebegett előtte s azt szeretete volna álmodni, hogy Aranka tündérr királynő legyen, ő pedig az apródja, aki a lábainál hever, érte kapott sebbel a szive táján és megtörő szemét rajongó hámulattal emelve fel még egyszer urának szerelmes asszonyára Félálmban így sóhajtott föl:

— Istenem, milyen boldog is vagyok, hogy ilyen felesége van az én hatalmas bátyámnak.

Őszintén hitte, szegény, hogy ezért boldog.

És ezalatt a kaszinó „odu“-jában estéről-estére csendes méltósággal folyt a rendes tarok.

(Folyt. köv.)

Egy földbirtokos írja:

Wilhelm Ferencz gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító urnak Neunkirchen A.-Ausztria. B.-Ujváros.

Felkérem, hogy postafordultával küldjön nekem az ön Wilhelm-féle antiarthritikus antireumatikus vértisztító teájából két csomaggal. Küldjék ezt a teát Debreczenbe, Szahmáry Gábor ház- és földbirtokosnak, Debreczen 1664. sz. Én ajánlottam a betegnek a teát, mert avval már sokat meggyógyítottam. Kérem tehát önt, hogy postafordultával a kért vértisztító teát magyar használati utasítással, utánvétellel küldje meg, de minél gyorsabban. Ugyanannak a fenti betegnek még több adagra is lesz szüksége, mert azt tanácsoltam neki, hogy a teát legalább két hónapon keresztül használja. Még egyszer van szerencsém a fenti címet emlékeztetébe hozni és kérni a gyors megküldést.

Tisztelettel Liszkay Ferencz, földbirt. Kapható Franz Wilhelm gyógyszerész, cs. kir. udvari szállítónál Neunkirchenben, — Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszer-tárakban, drogueriákban.

1 csomag 2 kor., 1 postacsomag 13 doboz 24 K. bérmentesen Magyarország minden állomására.

Raktár Debreczenben: Tóth Sándor gyógyszer-társaságban (6)

A legelősebb
bevásárlási forrás
Székely Jenő és Társa
ut. d.
uri és női-divat
cipőraktár cégnél
Piac-
és Szent-Anna-utca
sarkán.

ETERNIT-PALA AZBESZT-CZEMENT-PALA

— HATSCHEK LAJOS SZAB. —

Gyár: NYERGES-UJFALU.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK képviselése és raktára:

LUKÁCS VILMOSNÁL Debreczen, Hatvan-utca 5. szám.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsiromány. — Kérjen ismertetést.

A ki
olcsón, jól, praktikusán és modernül
építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakónházak kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárítása lételét, betonozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyöse eszközzel ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és acsmesteri vizsgára. — Építő iparosoknak olcsón készít tervrajzokat, költségvetést.

Csak e hó 25-éig!!

Szőnyegraktárunk athelyezése miatt az összes ott lévő árukat leszállítottuk

Különös olcsó alkalmivétel képen ajánlunk:

Több száz drb. szőnyegmaradékot féláron.

Visszamaradt függönyöket féláron.

Bütoriszövet maradékokat féláron.

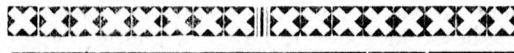
Egyes ágy- és asztalterítőket féláron.

Egyes flaneli takarókat féláron.

Bosznay J. és Társa

szőnyegháza, Kossuth-utca 11.

Csak e hó 25-éig!!

Van szerencsém tudatni a r. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak
Szent Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszereztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény. Állandó raktár különböző hegyi és esemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

**BRAZAY FÉLE
SŐSBORSZESZ**

NAGY ÜVEC
ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEC ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
... MELLEKELVE VAN! ...

Félix gyógyfürdő.

Nagyváradtól délre 7 kilométer távolságban, 140 méterre a tenger színe fölött, nagykiterjedésű tölgy erdőségtől borított hegyekkel környezett esendes völgyben, a nagyvárad—belényesi vasut és országut mentén fokszik. Hét (7) szállodájában 165 szoba van, minden igényeket kielégítő módon s a folyó évben teljesen ujjannan berendezve, nyolcz tükör és tiz kádfürdővel felszereli fürdőházai ugy a szállodákkal, mint a gyógy- és étteremmel csukott és télen fűtött folyosókkal vannak összekötve. — 49 C. fokú hőforrásának vízbősége páratlanul áll Európában, napi mennyisége 17 millió liter. Természetes iszap, vásártelki móor, szénsavas, sós, jodsós, szikós s bármely másnemű kombinált fürdő rendelkezésre áll. A kénsavas sókban gazdag és kénhidrogént is tartalmazó hév víz különösen javalt fürdő alakjában: Csuzos és köszvényez bántalmaiknál, izületi gyulladásoknál, csonttörések és ficzomodások után, idegzsábáknál (pl. shyas) némely bőrbajodnál, görvény és angolkóránál, idült fekélyeknél és sebesülések után maradt tapadó hegeknel, női betegségeknel, idült méh és petefészkek gyuladások, méhhuut medence, beli sejtiszövetbeli és izzadmányoknál, idült ve elobná (Bright kor) stb. Ivógyógyomól alakjában pedig: idült gyomorbántalmaiknál, mákacs székrekedésnél, vesekőveknél, a máj és epehólyag betegségeknel (sárgaság epekövek) és cukorbetegségnél. A fürdő orvos dr. Matolay Károly operatur, nőgyógyász, volt kózkórházi igazgató főorvos, ki május—szeptemberig a fürdőtelepen, télen pedig Nagyváradon lakik s telefon hívásra télen is bármikor megjelenik a fürdőtelepen. Nyáron naponta 16, télen 4 vonat közlekedik Forgalom: 6500 fürdővendég 30 ezer kiránduló. A fürdő tulajdonosa a jászovári premontrei rend és a fürdő bérletje Komzák Alajos nagyköltéggel a folyó évben mindent újjászabítottak s mindent ujjannan a legelegénssabban rendezték be.

Téli kúra penzionnal.